

Rejser

Flere flyselskaber har i de senere år oplevet stigende problemer med fulde og voldelige passagerer. [Side 2](#)

Retreats for kvinder i overgangsalderen skyder op i Europa. Ekspert er uenige om effekten. [Side 14](#)

I siciliansk ferieby vil borgmesteren forbyde bestemte souvenirs, som er en hån mod lokalbefolkningen. [Side 16](#)

På Færøerne åbner stadig flere indbyggere deres hjem, så turister kan få en bid af det autentiske liv

Man kender konceptet fra Sydeuropa, og også i Nordatlanten er der gode penge i det. [Side 6](#)

På Færøerne er gæstfrihed blevet en god forretning: Indbyggere åbner deres hjem, så turister kan få indblik i hverdagen

De lokales åbenhed er de senere år blevet sat på formel, men den er ikke mindre oprigtig af den grund, forsikrer aktørerne.

ALLAN PRIESS POULSEN

Giver det mening at tage små børn med til en lille bygd med 48 indbyggere, hvor der sker rundt regnet ingenting hele året rundt? Umiddelbart ikke, men ikke desto mindre var familiens besøg i færøske Tjørnuvik et af sommerens helt store højdepunkter.

Ingredienserne? En strand, to bjerge og en stor bunke vaffer. For første gang i flere år gik familiens sommerferie til en destination, der ikke kogte over af varme.

I sig selv en ganske behagelig afvigelse fra normalen. Vi besøgte Færøerne i slutningen af juni, hvor der var mellem 20 og 25 grader i Danmark. Ved ankomsten til Torshavn var der 11 grader – hvilket fortsatte i hele den uge, vi tilbragte på de smukke øer kun en time og 50 minutters flyvetur fra Danmark.

Temperaturskiftet betød blandt andet, at vi under det meste af ferien var iført vinterjakker – som var skiftevis for varme og for kolde. Færingerne giver selv udtryk for, at alle årstider er i spil hver eneste dag året rundt. Det skal nok passe. I hvert fald stiftede vi bekendtskab med både solskin, regn, blæsevejr, tyk tåge og så tilbage til solskin igen. Flere gange.

En sort lavastrand

Tilbage til lille Tjørnuvik på øen Streymoy. Bygden er beliggende i en lille bugt og klemmt ind imellem gigantiske klipper, der leder tankerne hen på, hvor små vi i grunden alle sammen er. En tanke, der gentog sig ganske ofte i løbet af opholdet i landet, som ganske vist er en del af det danske rigsfællesskab, men som på ingen mulig måde ligner Danmark.

Faktisk fik jeg flere gange den tanke, at Færøerne mest af alt ligner New Zealand. Hvilket er ment som det størst mulige kompliment, hvis nogen skulle være i tvivl.

Bjerge, klipper, vandfald, græsklædte bakker så langt øjet kan se og fjelde, der strækker sig så højt mod himlen, at man ofte får oplevelsen af at forsvinde ind i en sky, mens den passerer hen over en bjergtop.

Ved ankomsten til Tjørnuvik søger familiens to yngste direkte ned på stranden. Den er farvet af mineraler fra lavafragmenter og derfor næsten helt sort. Det særlige syn skaber stor begejstring hos treårige Sophia og seksårige David Luca, der bruger lang tid på at kaste sten i vandet og springe over de små kanaler og bassiner, som tidevandet har skabt i sandet.

Efterfølgende tager lille Sophia sin 18-årige storebror Noah i hånden og går en tur i omgivelser så spektakulære, at begivenheden ligner et rent maleri.

En klippevæg i baghaven

Da vi lykkes med at rive os væk fra sceneriet på stranden, styrer vi imod bygdens små huse, idet vi er blevet fortalt, at det er muligt at købe vaffer med flødeskum i Tjørnuvik. Umiddelbart finder vi dog hverken en butik eller cafe.

Efter lidt forvirring spørger vi en mand, som er i gang med at slå græsset uden for det, der viser sig at være hans svigermors hjem. Et lille hus, der i sig selv ikke gør større væsen af sig, mens baghaven i form af en klippevæg gør helhedsoplevelsen højest usædvanlig. Beliggenhed er i sandhed altafgørende, når det gælder præsentationen af en bolig.

Den snakkesalige færing ved navn Jogvan Pedersen fortæller, at han sejler med container-skibe som kaptajn for Mærsk, ligesom han peger os i retning af sin yndlingsturistattraktion på Færøerne.

Der er tale om den 148 meter høje såkaldte slaveklippe på øen Vagur. Som navnet antyder, var det her, at man tidligere skilte sig af med gamle og nedslidte slaver. Sempelthen ved at tvinge dem til at kaste sig i havet. Et uhyggeligt minde om en fortid som kan være svær helt at forstå, i en tid hvor Færøerne oses af venlighed og imødekommenthed.

En niårig tjener

Vi lader Jogvan Pedersen komme videre med sit haveprojekt og styrer mod det hus, han har peget os i retning af. Her bor 80-årige Hans Esbern Heinesen sammen med sin kone. Parret har fået den glimrende idé at sælge vaffer, kaffe og saftvand til turister, der ellers ikke ville have nogen serveringssteder at ty til under opholdet i Tjørnuvik.

Vores tjener viser sig at være parrets niårige barnebarn Thorkild, som med stor høflighed og et glimrende dansk snart får os til at føle os hjemme. Det er en anden fin og ganske børnevenlig detalje ved Færøerne: At stort set alle taler dansk.

På hylderne i supermarkederne finder vi desuden både Faxe Kondi, ostepops og lakridspiber, ligesom vi ser EM i fodbold på dansk tv. Vi lader os dog fortælle, at færøske børn og unges manglende interesse for tv har fået det danske sprog til at stå en smule mindre skarpt de senere år.

En rundkørsel under havet

Dagen i Tjørnuvik bliver i øvrigt suppleret af et stop ved Færøernes højeste vandfald, Fossá, hvor det er svært at tage gode billeder, fordi der konstant sprøjter så meget vand ned ad bjergsiden.

Heldigvis er der mange flere vandfald på Færøerne. Ved et af dem fylder vi vores flasker med velsmagende vand, der angiveligt er blandt det

”

Det er især attraktivt for de gæster, der kommer fra USA og Asien, hvor det ikke er normalt at komme tæt på de lokale og om bag kulisserne.

Olí Rubeksen, konsulent

reneste i verden. En oplevelse, som seksårige David Luca siden har pralet af over for alt og alle, lige siden vi kom hjem.

Ud på eftermiddagen kører vi til nabøen Eysturoy via Færøernes største bygningsværk nogensinde. Der er tale om verdens eneste undersøiske tunnel med en rundkørsel. 11 km lang er den – og på sit laveste punkt 187 meter under havets overflade.

Vi besøger bygden Gjogv, der byder på utrolige udsigter, en lille legeplads og hundredvis af søpapegøjer i de fjelde, der flankerer bygden. Søpapegøjerne er blandt de cirka 80 forskellige fuglearter, der har hjemme på Færøerne. Overalt ser man dem: mallebukker, ravne, sølvmåger, skarve og sågar dværgfalke.

Et uhørt stort fodboldstadion – relativt set

I takt med at vores oplevelser i den færøske natur fortsætter, hæfter vi os ved den enorme hjælpsomhed, som vi støder på overalt, hvor vi kommer.

Fra de unge og smilende piger, der tager vejvisning til et helt nyt niveau, Torshavn over det evigt velvillige personale på Hotel Føroyar, når teenagesønnen nok en gang bliver sulten uden for køkkenets åbningstider – til Klaksvik Svømmehals billetssælger, der med stor entusiasme deler ud af sine tips til på den bedst mulige måde at opleve den færøske fodboldliga.

Han udfolder blandt andet den udmærkede pointe, at det færøske nationalstadion i Torshavn relativt set er verdens største. Sådan at forstå at kapaciteten er 5.000, hvilket svarer til knap 10 pct. af landets befolkning. Skulle forholdene være de samme i Danmark, ville det kræve cirka 600.000 siddepladser i Parken i København.

Svømmehallen i Klaksvik udmærker sig i øvrigt med en stærkt vanedannende udendørs spaoplevelse, der dyrker vekselvirkningen mellem henholdsvis 6 grader varmt vand og 40 grader varmt vand.

En dansk familie på eventyr

Oplevelsen af den færøske gæstfrihed bliver også fremhævet af Annemette Øhlenschläger Larsen og Dan Overgaard fra Ringkøbing. Vi støder på ægteparret på havnen i Torshavn en måned inde i det, der ifølge planen skal være en et år lang sejltur.

Vel at mærke sammen med deres tre børn Anker, Gregers og Edith på henholdsvis 7, 8 og 11 år. Turen går blandt andet over Norge, Shetlandsøerne, Island og altså Færøerne, men tanken er også at sejle hele vejen til USA med en spektakulær indsejling til Frihedsgudinden i New York via Hudson River.

Der er smukt over alt på Færøerne. Her i den lille bygde Gjogv på øen Eysturoy. Foto: Privat

OM FÆRØERNE

Færøerne har ca. 56.000 indbyggere.

Øerne er en del af det danske rigsfællesskab sammen med Grønland.

Færøerne består af i alt 19 øer, hvoraf den ene er ubeboet. Øerne er forbundet med broer og tunneller, og afstandene mellem landets attraktioner er generelt små.

Færøerne er i nogle sammenhænge at betragte som en selvstændig nation og i andre som en del af Danmark. Det betyder blandt andet, at Færøerne fungerer som en selvstændig fodboldnation, men at færøske atleter deltager under danske flag under De Olympiske Lege.

Færingerne taler færøsk, som er nært beslægtet med islandsk. Færøske skolebørn lærer desuden dansk fra 3. klasse.

Anna og Olí Rubeksen bor i utrolige omgivelser i byen Velbastadur. Parret byder hvert år i hundredvis af gæster på middag i deres hjem. Foto: Privat

Dan Overgaard og Annemette Øhlenschläger Larsen fra Ringkøbing har taget et år ud af familiens kalender for at opleve verden. Her i Torshavn. Foto: Privat

► Efterfølgende går turen til Caribien og hjem igen over Atlanterhavet. Inden da nyder familien dog et ugelangt ophold i Torshavn – og fokuserer på noget helt andet.

»Det er nogle helt utroligt flinke og imødekommende folk, vi har mødt her på Færøerne. Vi havde ikke været her i ret mange timer, da vi faldt i snak med en mand på havnen i Torshavn. Han skulle til koncert hele dagen, så han tilbød os, at vi kunne låne hans bil imens og opleve noget af Færøerne på den måde. Da vi kom tilbage med bilen, inviterede han os indenfor til øl og sodavand og sagde, at vi endeligt måtte sig til, hvis vi kom til Færøerne igen – og så ud, som om han mente det,« fortæller Dan Overgaard og bliver suppleret af sin kone Annemette Øhlenschläger Larsen:

»Man bliver næsten helt forlegen over al den venlighed og gæstfrihed. Danmark har jo tidligere været en kolonimagt i forhold til Færøerne, så vi var faktisk lidt spændte på, hvordan vi som danskere ville blive modtaget. Men vi har haft en meget udpræget følelse af at træde ind i et fællesskab med et klart tilhørsforhold til hinanden,« siger hun.

En aften med vennerne – næsten

Vi beslutter os for at kigge nærmere på den kommercielle del af den færøske gæstfrihed. Sådan at forstå mange lokale supplerer deres job ved at åbne deres hjem og lade turister få et autentisk indblik i deres liv. Det får vi i den grad hos fåreavlerne Anna og Olí Rubeksen i byen Velbastadur.

Jeg forventer på forhånd en form for privat restaurantoplevelse, men finder snart ud af, at oplevelsen er en hel del mere hjemlig end det. Anna og Olí Rubeksen har således også inviteret deres naboer Jan-Otto og Mimi Holm samt nabo-parrets 12-årige søn Steintor. De opfører sig cirka lige så hjemmevant som værtsparret, der selv deltager i størstedelen af måltidet og aftenen – kun afbrudt af diverse forberedende arbejde i køkkenet.

Undervejs imellem rejcocktail, torskekæber, lammekølle og æblekage putter Olí Rubeksen vores to yngste på sofaen med dyner og en iPad. Hvis omsorgen er opstillet til lejligheden, er vores færøske vært en meget dygtig skuespiller.

»Meningen er, at vores gæster bare falder ind i vores hverdag. De får ikke kun maden – de får os. Det er især attraktivt for de gæster, der kommer fra USA og Asien, hvor det ikke er normalt at komme tæt på de lokale og om bag kulisserne i forhold til den traditionelle turisme. Vi har lært at slappe ret meget af i det, selv om det selvfølgelig er specielt på den måde at stille sit hjem til rådighed for hele verden. I dag nyder vi møderne med de mange mennesker og kulturer enormt meget,« fortæller Olí Rubeksen.

En mangesidet morgenmadside

Min kone og jeg taler efterfølgende om, at det trods alt er et lidt mærkeligt koncept at betale sig fra at opleve lokal gæstfrihed. Men åbningen af de færøske hjem har vel at mærke også en anden funktion. Ordningen bliver brugt af færingerne selv som hjemlige lokationer til fester, bryllupper, konfirmationer gravøl og andre familiesammenkomster.

Derudover mangler der en del steder på Færøerne rum, hvor de lokale kan samles, og hvor turister kan få en kop kaffe eller noget at spise. Det fortæller Kristina Borgarlíd, som har sagt sit job hos Visit Torshavn op for at omdanne sit og familiens hjem i byen Vestmanna til en form for mangesidet morgenmadsrestaurant.

Vi kigger forbi en morgen, hvor vores teenager får lov at sove længe, og hvor familiens to yngste bliver voldsomt begejstrede over at få lov til at lege med Kristina Borgarlíds toårige søns massive arsenal af legetøj.

»Problemet er, byen ikke har nogen cafe, som er åben hele året rundt. Her er guddommeligt smukt, og der kommer ret mange turister, som skal på sejltur i Vestmanna-bjergene – men derudover har turisterne ofte ikke noget sted at gå hen. Derudover handler det i høj grad om, at byens 1.300 indbyggere har brug for et sted at være. Jeg har kun været i gang i et par måneder, men har allerede haft yogahold på terrassen, ældre til kaffe, morgenbadning og alt muligt andet. Mange færøske byer er for små til at drive en cafe, som er åben hele tiden, så det her er et godt alternativ,« siger hun.

Klipperne Drangarnir popper spektakulært op af havet ved fjorden Sørvagfjörðurs udmunding. Foto: Privat

Kristina Borgarlíd har sagt farvel til sit job hos Visit Thorshavn for i stedet at stille sit eget hjem til rådighed for både turister og andre færinger. Foto: Privat

En af Færøernes bedste restauranter er Roks, der byder blandt andet på snekrabber på havnen i Torshavn. Foto: Privat

Fodbold på færøsk. 07 Vestur vinder 1-0 over Fuglafjordur i spektakulære omgivelser. Foto: Privat

En verdensberømt gravsten

Efterfølgende spørger seksårige David-Luca flere gange, hvornår vi skal besøge »hende der Kristina« igen. For ham har den færøske hyggespreader tydeligvis virket som en ven af familien.

Jeg svarer ham, at vi nok skal komme tilbage inden længe.

Til den tid skal vi også se James Bonds gravsten, idet den imaginære spionagent dør på øen Kalsoy i den seneste James Bond-film med titlen »No time to die« fra 2021.

Derudover skal vi overvære en hel fodboldkamp, idet vi denne gang kun når en mindre del af opgøret mellem Vestur og Fuglafjordur.

Og så skal vi se slaveklippen, som vi simpelthen ikke når på grund af alt for mange muligheder. Og spørger man Noah på 18, skal vi helt sikkert genbesøge Færøernes gastronomiske fyrtårn Roks, som får søpindsvin, indbagte havtaskekæber og grønlandske snekrabber til at falde i hele familiens smag. Imponerende – som det mest andet på Færøerne. ■

Jeg har kun været i gang i et par måneder, men har allerede haft yogahold på terrassen, ældre til kaffe, morgenbadning og alt muligt andet.

Kristina Borgarlíd,
selvstændig